

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datum z dnevnem naslednjem nedelje.

Narodna velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrske 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računa narodčino z oziroma na visokost poslovnine. Narodčino je pisanec naprej. Posamezne števile se prodajo po v.

Uredništvo in upravljivo se nahaja v Ptaju, Štajerc, poštipa 3.

Štev. 41.

V Ptju v nedeljo dne 10. oktobra 1909.

X. letnik.

„Stajerc“ pred porotniki.

Res, semterja se že čudimo, da „Stajerc“ ni konec vzel. Kajti ni ga lista na božjem svetu, proti kateremu bi se skriti in odkriti ljudski sovražniki tako ljuto borili, kakor proti našemu „Stajercu“. To je tudi razumljivo, — kajti noben list se ne upa, odkrivati z vso brezobirnostjo rak-rane v naši javnosti, noben list nima poguma, povedeti resnice tako nago in jasno, kakor naš kmetek list. Zato divjanje nasprotin proti „Stajercu“. In vse to divjanje prvaštva ni imelo doslej nobenega uspeha. Nasprotno, čim bolj nas sovražijo, tamboj se razvijamo, temveč je število naših odjevalecev, temveč zaslombe imamo v širokih vrstah mislečega našega ljudstva. Semterja je ta boj prvakov proti „Stajercu“ prav otrojč in smučen. Iz prizanke in v adovkateskih pisarnah so proti nam kriticali in s tem agitirali — za nas. Potem so nam na pošti liste kradli, so ustavnovili nebrav novih časopisov proti „Stajercu“, pa tudi so ni pomagalo. „Domovina“, „Naš dom“, „Nevi slov. Stajerc“, „Slov. Stajerc“, „Posavska Straža“, — vse so poginili. „Stajerc“ pa se je spremeni v 14-dnevnega lista v tednik. Poskušali so tudi nasprotinik, da bi nam s snežnimi § 19-popravi usta zamakli. Ali opkriji so se. In končno so pričeli tozariti. V zadnjih mesecih smo imeli celo vrsto tiskovnih tožb z našimi nasprotiniki. In lahko rečemo, da smo v vseh teh tožbah smagali. Omenimo le tožbe, ki jih je vbojni ptujski dr. Brumen v imenu položnega in okroglega minorita Vavpotič proti nam naperil; nadalje Brumenove tožbe zaradi „popravkov“ v njegovi lastni zadevi. Omenimo porotniško tožbo, ki jo je vložil „profesor“ Zeleznik v Ptaju proti „Stajercu“ in pri kateri ju mož zadruži dan pred obravnavo sramotno pobegnil. Povind smo znagali, kajti, resnica mora smagati!

Pretelki četrtek (30. septembra) vršila se je v Mariboru zoper porotniška obravnava proti odgovornemu uredniku „Stajerc“ g. Karl Linhartu. Tožitelj v tej stvari je drameljski fajmester Ogrizek, katerega naši čitatelji itak

na vse plati poznavajo. V naslednjem podamo počilo razprave, ki je bila preložena in se bode ob prihodnjem zasedanju mariborskih porotnikov nadaljevala.

Sodišču je predsedoval deželno-sodni nadsvetnik Moracutti. Teden urednik Linhart je prišel z svojim zagovornikom dr. pl. Plachki. Tudi tožitelj Ogrizek je prišel sam. Imel bi ga zagovarjati slavni dr. Benkovič, ali ta si je stvar v zadnjem hipu premislil in je oddal zastopstvo tožbe dr. Pupušu.

Po izberenju porotnikov prečitalo se je obtožnico. Obtožen je urednik Linhart zaradi nekega članka, ki ga je objavil dne 22. maja 1909. v katerem je fajmester Ogrizek očital, da je isti nekega učitelja „ob krah in službo spravil“ in da ga vseled tega učitelja po vsej pravici za „odskodnino in uropanje službe tirja“. Na vprašanje, je li se čuti krivega, odgovoril je toženi urednik Linhart približno tako-le:

Nisan kdo! Pisal in oddal sem sičer dotedenčni članek v tiskarni, prevzamem pa tudi zanj vse odgovornost. Do objave članka prisko je iz sledenih vzrokov: Zadnja leta se opazuje v naših krajih velikanski boj, ki ga vodi klerikalna stranka proti soli in ajemenu zastopnika učiteljstva. „Stajerc“ kot odločno napredni in kmetski list postavlja se takoj za šolo v bran. Župnik Ogrizek spada po našem mnenju med one politikujoče duhovnike, kateri so v dan ure sovražni solstvu. Dobil sem tudi od raznih stran iz Črešnjevca in Drameli sproročila, v katerih se mi je zlasti nečuvano delovanje fajmestra Ogrizeka proti učitelju g. Adamčiču opisalo. Na podlagi teh poročil sem pisal in objavil celo vrsto člankov, v katerem se je Ogrizeku najrazličnejše nededne stvari očitalo. Vsa očitana je Ogrizek anedel. Šele zadnji članek, ki je pravzaprav popolnoma nedolžen, je tožil. Jaz nimam navade, kakor drugi gospodje (uredniki „Gospodarja“ in „Straže“), ki pobegnjo in se skrijajo, kadar jim je treba pred sodiščem rešinic svojih trditve dokazati. Jaz etotim za vsako črko, ki sem jo v „Stajercu“ na-

pomagal materi. V fantovske družbe ni rad zahajal, največje veselje so mu bile knjige in lepe pesmi, ki so ustavili dočasa po cele ure s hribovico v vas. Najbolj ga je veselila muzika — pa smo, instrumenti so dragi. Mati je vedela da to sečno kilejo in je slagala krajcar h krajcarju, dokler ni nabrala toliko, da mu je za god kupitilo lepo harmoniko. Zdaj se je še le začelo glasno veseli v kočici nad holmenom! In kako pristeno je godel, da ne takor navadno igrajo piganji goðci, ki vlačijo nadhudo:

„Hmata, kurenta, pustna nedela, Lan“ sem bil krapčiv sit, letos pa zela, ampak tako živahno in ogrevljivo, da je moral zasrbeti vsegač v petah in da je spravil na noge največega zaspance.

Zato tudi ni bilo v vasi nobene manjše gostije in nobenega plesa, da bi Lojze ne bil na njem godel in ko je šel k vojakom, ni gledala samo mati za njim, sprenjal je ga več mladih, bliščičih oči.

Od vojakov se je vratil s šestimi rvezadicami, in vrhu tega je prinesel s seboj tudi prednost, katero marsikateri dosluženi vojak potrafi v kosarni.

Mati mu je zdaj ponujala koko in ga prigovarjala, naj se oleni. Pa tokrat je ni hotel ubogati, ter se je izgovarjal, da se ima dosti časa.

pisal. Zato prevzamem tudi odgovornost za ta članek in nastopim s svojim zagovornikom do kazne resnice.

Predsednik podelil je nato zagovorniku dr. pl. Plachki besedo, da stavi primerne predloga za dokaz resnice. Dr. pl. Plachki je v daljšem govoru temeljito položaj pojasnil. Povedal je, kako je župnik Ogrizek učitelja Adamčiča leta sem nadlegoval, Šikaniral in zasedoval. Ogrizek napravil je nebroj naznanih na okrajini in deželni šolski svet, ki so bili neosnovana. Sovražnico Ogrizekovo je pridelo zaradi tega, ker je učiteljeva žena brez izkušnje v slovenski učiteljicu za ročna dela postala. Ogrizek je v okrajenu ſolakem svetu, kjer so ma hi bili seveda vsi žlani (pohlevni kmetje) vdani, večkrat učitelja neosnovano napadal. Učitelj pa je moral večkrat tožiti, enkrat mu je kazens odpustil, drugič pa je bil fajmester na 40 K globje obsojen. Nadalje je Ogrizek nato deloval, da bi se zaradi pravčičega učitelja Ščelski Štrajk vprizoral. Spise proti učitelju pa so podpisali večinoma tisti starisci, kateri so bili zaradi zamad kaznovani. Ogrizek se je na ſolsko oblast pritožil, da učitelj Adamčič ni ſolski spričeval izdal; potem pa se je izpoznašo, da se to zaradi tega ni zgodilo, ker Ogrizek sam ni rede iz veronku vpisal. Nadalje je „Ogrizek“ tripel, da se je nared neumunnim ljudim razširila govorica, da je Adamčič „toda delal“. Ogrizek je tudi v „Domovini“ v tem zmahu pisaril; dotični urednik je moral seveda vse preklipati. Nadalje je Ogrizek oblasti zagrozil, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je prosil učitelj opetovan, naj se ga premesti, da ne bude več v veronku podučevati, ako se Adamčič ne odpisati. Napravil je naznanih, v katerih je Adamčič imenovan „norca“ in „vraga“. Tudi višja ſolska oblast je izpoznašo Ogrizekovo postopanje in ga ne preveč laškavo popisala. Končno je

zen in duševno oslabel, da prosi za spričevalo. Dobil je to spričevalo in penzionari so moža. Celo življenje mu je bilo pokvarjeno in z malenkostno penzijo se mora še danes preživeti. — Na podlagi teh trditev zahteval je zagovornik dr. pl. Piački predčitanje cele vrste aktov in zaslišanje Adamiča ter drugih prič v svrhu dokaza resnice. Govor dr. pl. Piačkega napravil je na poslušalce kakor na sodni dvor ter porotnike velikanski včas. Iz vrst poslušalcev so se začeli klici odobravanja in marmorko je zaledeno pogledal, kako to, da se Ogrizek sploh ne skrije ...

Zastopnik tožitelja dr. Pipuš bil je seveda proti zaslišanju naših prič. Trdil je, da stoji Adamič pod kuratelo, čeprav ni mogel določega dokaza doprinesti. Končno je predlagal nakrat nova dokazila. Dr. pl. Piački pa je temu nasproti zahteval, da naj se telegrafno v Celju povpraša, ali stoji Adamič pod kuratelo.

Nato se je hotel že Ogrizek sam blamirati. Ostal je in držal nerazumljivi govor. M. dr. je rekel: ako jaz Adamiču rečem, da sem norec, potem on pravi, da sem jaz še večji ... Vsi so se župniku povprašali ...

Po daljšem posvetovanju je sodni dvor sklenil, da se zaslišajo priča Adamič in tovarishi, da se pa razpravo v svrhu predlaganja novih dokazil preloži.

Mi se le bojimo, da bi Ogrizek v zadnjem hipu težbo ne umaknil. Drugače pa pričakujemo glavno razpravo, ki se bodo decembra mesec vršila, z mirno vestjo. Kajti razprava bode podala pravo sliko boja proti šoli, ki ga doživljamo z vsakim dnevom na Stajerskem. Na svinjenje torej!

Politični pregled.

Politični položaj je do skrajnosti napet. Več pozajmanj, ki so hoteli dosegci nemško-češko sporazumeњje glede češkega deželnega abora, so se izjavilova. Ni upati, da bi se torej mir zasiguril. Bržkone bude češki deželni zbor še teden zaključen. Vplivalo bodo to tudi na državni zbor, kateri se 20. t. m. utvori. Tam bolejo češki radikirki združeni z slovenskimi poslaniki svojo obstrukcijo nadaljevati in delo i zanaprej onemogočiti. Razpust državne zbornice je torej istotno kmalu pričakovati. V stajerskem deželnem zboru se tudi večina pravljiva na odločni nastop proti prvaškim izvračenjem. Povod ter — kriza, povod nemir! Oj ti srečna Avstrija!

Državni zbor je torej za 20. t. m. sklican. Drugo vprašanje je seveda, je li bode tudi delovali. Bržkone vršili se bodejo veliki viharji, katerih posledica zna biti razpust zbornice in razpisi novih volitev.

V deželnem zboru stajerskem nadaljujejo prvaški poslanici svojo gono. Komaj se zbornici malo pomiri, ko že pride en Benkovič ali en Verstovšek ter napravi skandal. Seja z dne 6. okt. je bila valed Benkoviču pretna zaključena. In tako gre to izvajanje naprej! Radovedni smo, ker dej bude zbornici potpredstojnost počila ...

Tudi na **Ogrskem** so politične razmere Košutove tako daleč dovedele, da se vsak trenutek labko katastrofo pričakuje. Ravnino se poroča, da je cesar Košutove predlage odklonil. Vsled tega

Dokle je zarudelo ko male na polju, zajokalo je glesane ter poljubilo dolgega očeta.

Že drugi dan na Lojse in mati počitno vstopila v lepo Zidarsko hilo. Mamka je gledala malo plaho, a sinu so šarela lica. Gospodar jima je prijazno řekal na sproti ter ponudil rok v pozdrav, rekoč: „Tako je prav, da sta pridi! Več Lojse, za gredo in za salato je škoda, moje vrati so pa dosti diko!“

Kaj bi se veljal pisati o tem, saj ste so vedljoma že vsi sami doživeli. Povsem samo, da so se črez tri dni peljali k notarju, v nedeljo pa je bil mlad par ūklikan.

Ne smem pa pomati povedati, kakden trulej je nastal v vasi, ko se je raznesla novica o ženitvi. Na enkrat je Lojse postal potuhnjen ponocnjak, njegova nevesta pa lojnežica, ki se je zdaš za kašen moralna oddati berakemu fantu. Najbolj ghanii so seveda bili mlačenci, katerim so se silne cedile po Zidarsjem bogastvu, a črez ulesa zadoljeni veliki posestnik Matjaš se je celo zaklek, da mladi Zidar ne bode dolgo užival svoje sreče.

Pri Zidaru se je začelo rajsko življenje; mlada sta bila v sedmih nebesih, a oče je hvali Bogu, da mu je takoj pridneha v pametnega zeta. Skoda, da starček ni dolgo užival sreče, zakaj še prva zima ga je spravila v hladni grob.

torej ni pričakovati rešitve krize. Tudi ta bode bržkone državni zbor razpuščen.

Obsojeni iridentovci. V Trientu je bilo obsojenih 12 iridentovskih Italijanov na zapor od 3 do 1 tedna, ker so pomazali ob priki slavnosti tirolske stoletnice cesarske orde.

Koliko hraničnih vlog upravljajo avstrijski denarni zavodi? Na Avstrijskem upravlja 611 hraničnih (občinskih, okrajskih, deželnih) 4748 milijonov kron, 6375 denarnih zadrug (hraničnic in posojilnic, rafajzenkov in t. d.) 1554 milijonov kron hraničnih vlog. Denarne zadruge upravljajo torej že skoraj eno četrtinu vseh hraničnih vlog, vkljub temu, da so ti zavodi mnogo mlajši, ne so navadne (občinske i. t. d.) hraničnice in banke.

Mlebarske zadruge na Ogrskem. Leta 1897.

je bilo na Ogrskem vsega skupaj samo 340 mlebarskih zadrug, a po 10 letih, t. j. l. 1907. bilo jih je že 622 z 59.000 članji, ki so imeli 98.000 krov, od katerih se tem zadrugom prodalo 80 milijonov litrov mleka, da ga predelajo. Iz tega mleka se je dobilo 2% milijona, kliogramov mleka. Skupni prejemki vseh mlebarskih zadrug so znašali tega leta 9.452.654 K.

Primerjajmo! Na Moravskem se je Nenec in Čehe na ta način „spoznamo“, da imajo zdrž Čehi vlogo v roki. Izvršena je namreč nekaka delitev po narodnostih. In posledica? No, posledica je ta, da način v deželnem proračunu za 1. 1910 primanjkljajo skoraj 14% milijonov krov. Tudi pri nas na Stajerskem in deloma tudi že na Koroskem zahtevajo prvaški zagradni takino delitev, imenovanjo „spoznamo“. Stajerska dežela pa spada danes med aktivne dežele avstrijske, to se pravi, njeni dohodki so višji nego njeni izdatki. Potem pa bi v par letih postala pasivna, polna dolgor. Prvaška politika nas pelje vedno v nezrečo, če ne v drugo, nas pa pelje v neznešno dolgo!

Sopresa prestolonaslednika knežnja Sofija pl. Hohenberg je bila od cesarja za vojvodinjo povzdignjena in nosi odslaj naslov „visokost“.

Veleizdajnički proces v Zagrebu je zdaj končan. Od zaradi veleizdajstva obtosteni Srbovi so bili obsojeni: Brata Adam in Valerjan Pribičević vsak na 12 let težke ječe; Pero Bekić na 8 let; Joko Oreščanin na 7 let; Vaso Jukač na 5 let; Gajo Živković na 5 let; Peter Petrović na 7 let; Radovan Malobabić na 5 let; Juraj Novaković na 5 let; Milan Barojević na 6 let; Nikolaj Rebraca na 5 let; Stanko Brabrca, Jurij Konca in Stefan Konca vsak na 5 let; Šimon Živković in Antonij Oblaković na 6 let; Stevo Kačar, Milan Corić, Pavel Matjašević in Stevo Radovanović vsak na 5 let ječe. Vsi drugi so bili oproščeni. S tem je ta velikanski proces končan.

Na predsednika Tafta, načelnika združenih držav severne Amerike, poskušali so trije zločinci iz političnih vzkrovov napad. Posredilo se je, to preprečiti in napadaloce zaprti. Našlo se je, pre njih nabavljena revolverje.

Politični umor. V Rimu je napadel neki mornar iz političnih vzkrovov vojvoda Bonapart iz Katanije in ga težko ranil.

Zaretto so zopet odkrili v Črnigori. Zarota se obrača proti življenju kneza Nikite. Vlada hodejajo in jasno stanjo proglašiti.

Teksto sta mlačata počitala očeta. Toda čas zaceti vse ran in tako sta postala sčasoma tudi Zidarsja vela, posebno, ker jima je šlo več lepo izpod rok, vsega sta imela zadost; ljudje so pravili, da jima le prtič mleko in nekateri otroci manjajo.

Pa se je opotra. Pravijo, da je okrogla in da se zato človeku to hitro izmuči. Ušla je tudi Zidarsoma — ko se je Lojse nekoga vedra zmanjšal in sejma, ga je dirjal Matjaš, kateremu so vse prodali, zahrbno ubil.

Celi svet nima človeka, ki bi mogel popisati, kako je uboga vdova žalovala za dobrim moščem. Sosedji so se že bali, da bode zoreala. Najbolj je že skrbelo, ko je v rajini v večnosti, ker je izdrali brez spovedi. Za silo so vendar potolabil. Največ moči ji je vili v ravnjenje srce župnik, ki je rekel, da je Bog nekdanio usmiljen in da ga zato gotovo ne bode vrgel v pekel, ampak samo v vice, a it teh ga lahko reši z mašami in z dobrimi deli.

In revica je res davala za razne molitve in male, vsak teden najmanjša za eno. Črez nekaj let pa je denarica postala suha, in nekoges da se udova z zadnjimi kromčanci podala v farovi.

Kakor se večkrat pripogodi, imel je župnik skrbno gospodinjo, sicer ne več lepo, zato pa boli hudo in

Nemška šola v sv. Lenarta sl. g.

To nedeljo, dne 10. t. m., vrši se v prijaznem trgu sv. Lenartredi krasnih slovenskih goric otvoritvena slavnost novo zidané nemške šole.

Zadnji kamien je torej prisidan! Koliko truda, koliko dela in skrbki je bilo treba! In koliko grdega sovraštva, koliko strupenega hujskanja je bilo treba premagati! Kakor divjaki so se vrgli zagričeni nasprotniki na komaj poročeno idejo do nemške šole. Ali vse divjanje ni pomagalo, — danes stoji ponosno poslopje tam na griču kot znamenje naprednega dela in napredne kulture!

Čast vsem, ki so pri tej šoli sodelovali! Čas v prvi vrsti vremenu županu g. Sedl i. neku in njegovemu prijatelju dr. T. Ziringastu. Imena teh dveh moža zapisani sta z zlatimi črkami v zgodovini te šole. Čast pa tudi vsem drugim, naprednim nemškim poslavcem, darovalcem in sploh vsem, ki so sodelovali in sodelku.

Ti, nova nemška šola, pa cveti in napreduje, ljudekemu razvoju v prid, šentlena ritakemu okraju v čast! Bodu mala trdnjavica, v kateri živi nemški prednji duh in povej poznejšim rodomovom o naših bojih!

Zivela nova šola!

Dopisi.

Dobranj pri Celju. Naznanim Van, da smo 20. septembra pokopali blagega mladeniča Ignacija Polenek. Kai bolezni je dobil v Črnomlju na Krajančem leta 1907 konca julija; nadihal se je strupenega prahu od modre galice; od tega časa je hiral vedno naprej. Lansko leto konca majnika je dobio prijelo; od tretih zdravnikov je bil preiskan; 28. majnika je dobil zdravila od večih zdravnikov, pa vse zaston. Pretrpel je voljno svoje boleznine, bil 3. previden z sv. zakramenti; zadnjokrat 16. septembra ob 9. uri zjutraj. 17. ob pol 11. uri po noči je izdihnil svojo blago duše v roki svojega zatravnika. Bil je mladenič, da je male takinš. Rojen je bil 1. julija leta 1883. Bil je namenjen, da bi bil prevezel od očesa težko breme gospodarstva, ali Bog je sklenil, da je moral umrijeti. On ni bil nikdar v nobeni slabosti tovarši ali v krčmi; bil je močna podpora svojim staršem. Da so ga ljudje radi imeli, je dokaz, ko je na mrtvačnem odu počival in ga je mnogo ljudi prislal kropiti in mu voliti večni mir in pokoj. Vakemu so stopile solze v oči; na dan pogrebne ga je spremljalo mnogo ljudi; kateri pa toliko bolj žalujejo za njim, so že oslabili starši, brata in sestra. Lahko mu zemljica, svetila mu večna laž!

Hoče. Hoče je mir med nami, duhovščina in farani so živelji v najlepši vzajemnosti. Pa tako paž zmirio ne sme biti. Obče prijubljenega kaplana so tebi nič meni nič prestavili in nam poslali slovitega agitatorja iz Sr. Petra, gospoda J. Kranjc-a. Prvi dan, ko je prišel, se je že razprl s svojim sokaplanom. Tudi v žagredu in v cerkvi ga je zmndral, seveda le z besedami češ da je baje tankaj on gospod. No, sicer to nas nič ne briga, pa pomenujivo je vendar. Prav pa nam ni, da se naš Kranjc vikava v vse druge stvari in razmere, katerih ga sploh popolnoma

sinto. Kajkor hudič na dušo, tako je parila na svojega gospoda in povsod je hotela imeti prvo besedo.

Zidarska je ponisno vstopila in dejala: „Prečastiti gospodupupnik, več toč moč sem se plačala za svojih rajnem molen, zdaj bi pa vendar rada vedela, če je že rečel iz vč.“

Zupnik je postal ručej ko kuhan rak, je kneticco prav debelo pogledal in jih v žagredji ni vedel nica odgovoriti. Tedaj pa se namesto njega oglasi kuharček ter se obregne: „Tvoj moč bo skraj v sic v relem, same noče ima v lahkem ogaju! Le daj že za male in vigtlige, sij si bogata!“

Po teh besedah je Zidarska še bolj debelo gjerščko pupnik mu njegovo vpraskanje. Pogledala je zrak duhovna, zdaj njegovo kuharčko. Potem se je nasnehnila, vtaknila kruno, katere je imela prizivljene za male, v žep, se obrnila in pri vrati rekla: „Ce ima rajni samo noge v lahkem ogaju, neče ne deše, ker ga je v noge radio sebo. Zato pa zdaj ne plahem robene male.“

Svojo besedo je zresto držala. Nikdar ni več izdaja denarja za molitve in male, namesto da bi zmraž v cerkev lastila, je rajši doma pridelo delna in ko je na starci leta zatisnila trudne oči, jo zapustil. Njegova prizivljene domačim vrogom. Tudi za njo ni mlinče plačati male, pač pa se zdaj molijo siromaki za dobro fenico.

ní ne brigajo in srbe, v vsako luknjico pomoli svoj nežni nosek in voha in voha, če li diši ali smri. Ta gospodek bi namreč celo faro rad po svoje reformirali, radi tega hoče vse predragačiti, prevredi in po svoji metodi prenarediti. Seveda, da vodo na svoj mlinitek vodi. Pa naši ljudje so čndni ljudje, nodejo se mu za nič ne podvreči, trmoglaci grdi so, ker se ne dade premleti, ker nodejo plemati po gospodovem življenju. Oj ti nespetni Hočanje! Vaš prijatelj jo je tudi v Pohorje pripeljal in se tamkaj neznanško grozil nad ubogimi Pohorci, ker niso črno ampat predno volili v zadnjih občinskih volitvah. Pohore je tudi trmoglavist — o nesreča, o nesreča! Po Zgornji Hoči je naš kaplanček tudi voharil in se jezik nad nešrečne nemškutare in nemške napise. Teh je hotel hipoma odstraniti, pa mu nešrečni niso vstregli, grozni so mu še prav ostro v gladek obrázek pročali. Pa to Kranjsca ne vsploši, on rogoviti dalje in dalje, kajti gospodek ima debelo kožo. Sprti se je tudi že z marsikamom faronom in jo pri takih prilikah večkrat moral hude prenataši. Razvanjanje je že tudi hodil prekrstiti k svoji četi, pa so ravno taki samoglavci, kakor drugi. Ne ubegajo, pa je zastonj! Na svojem bicikelnu šviga gospod vrednotem po vsej fari semtretja, kakor izstradana, pogrešna ščukca po svojem planu. Doma je redko kedil, agitacija je pač njegov element in če ni pri delu, gospodek zboji. Pa nam bi se bolj dopadio, ko bi se raje samo cerkevnih opravil držal in druge posvetne reči pri mire puščal. Mi smo ga dovolj siti in mu čimprej te tem boljše adjio, adjio priklicati želimo. Letos bodejo v Hočah občinske volitve in ta stvar ga elektrizira, da se kar pretresuje. Zupana ma že določenega in vsi drugi občinski funkcionarji so že vasi „besittelani“. On sam pa bo na občinskem prestolu caroval in svoje blagovlevo razposiljal. Sedajni nemški pečat bo sfrčil tja v klob pod klop in nemški kuverti, kam bodo ti pričeli: O nešrečna Hoča! Pa níč ne žaluj: če gre po njevem, potem pride za te zlate doba največje in najvišje sreče. Srečna Hoča!

Jesenice na Gorenjskem. Ce osel riga, me ní ne briga, France Kogej, kaplan, to smo v zadnjih „Jeseničkih novicah“ v „Slovenec“ k sklepku brali. Najprve je kaplan Kogej razme neumnosti, „Slovenec“ namazal, potem se je pa prav mastno o Markotovem oslu, kaznor on vedno zahaja, izrazil! Za to tudi mi od njega mislimo, keden v „Slovencu“, „Jeseničke novice“ beremo: Capito pane Kogej? — Mi imamo prav nekaj mastnih zgodbi iz življenja kaplana Kogejja na razpolago. A zadnji „N. prej“ nam je prišel malo poprej in radi tega radovljivo. „Naprej“ pripravljeno, da on vse do prenosive! V nedeljo so imeli jeseniški „Čuki“ generalhet v ajmohtu na Savi. Razigrali, vplili in streliči so vso noč, tako da mirni ljudje nismo mogli spati. Kdo jim je strelijanje dovolil, ne vemo? Pribito pa je, da so nočni mir kalili. Zadevo smo naznani c. k. okrajnemu glavarstvu v Radovljici, ker vemo da imajo tam vedno nekaj špehkarmer na razpolago!

Ali si se že naročil na edini kmetski, neodvisni koledar, ki izhaja zdaj že tretjo leto pod imenom „Štajerčevi kmetski koledar“?

Ta koledar ima največ vsebine (krasne slike, izvirne gospodarske članke, lepe povesti, sezname sejmov, kalendarij), stane pa razmeroma na j. a. n. j. Cena mu je namreč samo 60 t., s poštnino vred pa 70 t.

Kdor hoče torej ta koledar zanesljivo dobiti, naj vpišejo to malo sveto ali v gotovini, ali pa v markah. Kdor prodra 10 izvodov koledarja, dobri enega zastonj.

Naprednjaki! Na delo za vaš koledar!

Novice.

Pod kranjski klubuk. Dne 17. t. m. vršil se bode v Ljubljani shod zaupnikov slovenskih klerikalnih strank iz Kranjskega, Štajerskega, Koroskega in Tržaškega. Namen temu shodu je, da se urečanti skupno „veslovenačko ljudsko stranko“. Z drugimi besedami povedano: vse slovenski klerikalci iz vseh dežel se hočejo združiti. In ako se stvar natančno pregleda, potem se pride do zaključka: vse slovenski klericali hočejo zleti pod kranjski klubuk ... Voditelj slovenskih klerikalcev bode torej znani dr. Šušteršič postal. Mož je danes itak že duševni komandant vse te črne gospode, čeprav so nje gove roke od zlindre umazane. Komur se dopade, podati se v jarem tega temnega gospoda, tu naj gre. Vsa ta družba, ki goji v raznih slovenskih deželah nesrečno prvaško politiko, bode torej pod klubukom dr. Zlindre. Zdržani bodejo, — en Korošec, kateri hoče pričeti boj na tujo laščino, kakor je to sam v deželnem zboru izjavil, — en Roškar, kateri ima s krovjo svoje gospodinje polite roke, — en Benkoč, katerega advokatski računi so vsem kmetom brežiškega okraja znani, — en Verstovšek, ki se je tako hitro iz liberalca v klerikalca spremnili, — en Šušteršič, kateri zna tako „vsorno“ z lindro manipulirati, — en dr. Krek, ki se je svoj čas sam za prijatelja anarhistov priznal, — en Grafenauer, katerga tudi že poznamo in vse drugi ... in zapeljane klerikalne ovčice bodejo tavale za tem „odrešenikom“, ki itčijo srečo na Kranjskem, ki hočejo razbiti štajersko in korosko deželo in ki hočejo našim kmetom naložiti vse kranjske dolgovne ... Koliko časa se bode naše vborgo ljudstvo še od te vrste politikov za nos veduti postilo?

Veliki praznik. Pribljudne leta, to je 1910, zgodil se bode redki slučaj, da padeta velikonočni petek in praznik Marijinega oznanjevanja na en dan. Ta slučaj se že od leta 1429 ni prišel. Taktak se že to zgodilo in ljudstvo je imenovalo dotični dan „veliki praznik“. Velikonočni petek se ne more prečrkiti. Vselej tega se vči leta 1910 praznovanje Marijinega oznanjevanja sledi dan 3. aprila; medtem ko se vrši po navadi že 25. marca. Pač redki slučaj!

O nemščini. Zagrizani naši nasprotniki črtijo nemščino. Drugi narodi pa jo hvalijo. V neenamih deželab (franc Švica in Avstrije) je nad 4500 nemških šol. Tako je n. p. v južni Avstraliji 27 nemških šol z 1200 učenc. Na Rumunskem in nobene večje trgovine, v kateri bi uslužbeni nemški ne znali. To je koristni plod tamožnih nemških šol. V Bukarestu bodi čez 1400 otrok v nemški šoli. V Konstantinoplu razume najmanje 10.000 oseb nemško. Zopet posledica tamožnih nemških šol. V Kairu (Afrika) je obiskovalo 195 otrok nemško šolo; od teh je bilo 14 Francozov in 26 Anglezov; to je dokaz, da pripoznajo veliki narod pomen nemščine. V Braseljnu obiskuje nemško šolo 397 otrok, med njimi 121 Francoz, ki se prav nič ne bojijo, da bi se jih „ponemčili“. V Rio de Janeiro (južna Amerika) obiskuje nemško šolo 290 otrok, m. nj. 125 nemških. In tako povsed. Veliki narodi se ne bojijo nemščine, kakor naši prvaki. Sicer se jo ti zase tudi ne bojijo; le ljudstva jo branijo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Korošec besni! Kaplana dr. Korošca poznata celo dežela in odkar zboruje letosnji deželni zbor, razbirila se je njegova slava tudi po celi državi. Glavna lastnost tega človeka je brezmejna predznanost, nezaslikana trma, s katero hoče vse svoje dostikrat blazne načrte uresničiti. Na spodnjem Štajerskem poznamo tega moža že dolgo. Kajti z njegovim imenom je združeno vse tisto nesrečno politično gibanje, katerega poznamo zdaj že par let in katero je prineslo našemu ljudstvu toliko zla. Dr. Korošec vpeljal je na spodnjem Štajerskem drgnil zastavo deželnega izdajalstva. Kadars so namreč prvaški poslanici doma med svojimi vernimi volili, takrat si ne upajo svoje prave cilje odkriti. Takrat govorijo mirno in pametno, kakor da bi se jim šlo resnično za blagor revnega Štajerskega prebivalstva. Vse, prav vse obljubujejo ti gospode svojim volicem in res bi morali po naših rekah že mleko in med teči, ko bi se bile vse

ter, govornik, tajnik, agitator, vse je, vse, samo — duhovnik ni več! Edino tonzura ga drži še na temu stanu. Vsakega državnega uradnika, ki ne izvršuje svoje službe, marveč nastopa le na politični gonji nitu minute ne preostaja, katero bi zamogel posvečiti božji službi ... Res, ni čuda, da ljudstvo od vere odpada; ni čuda, da je spoštovanje do duhovnikov že skoraj popolno izginilo, da ljudstvo zbegano tava v vedno večji poslovništvo. Ni čuda vse to! Kako bi se moglo tudi ljudstvo za blage nauke o „ljubezni do bližnjega“ in o „ljubezni do sovražnika“ ogrevati, ko vidi divjanje politikastrov, kateri vkljivajo avtočne politične poklice duhovniško suknjo nosijo? ... Ljubezen, — haha, Korošec in ljubezen do bližnjega sta dva nezdržljiva pojma. Saj je vendar Korošec na vječji politični hujšač na Štajerskem in vse njege politika nič druzgego večno nazije. Leta sem že igra Korošec to vlogo. Spominjam se, da je že opetovan stal pred sodnijo zaradi svoje nasilne gonje. Ali ni ta Korošec svoj čas v stupeni zasplojenosti trdil, da hodijo ptujski Nemci le zato na deželo, da so v slovenskih knežtom hiše zaigrali? Ali ni bil takrat na 4 tedne zaporen obsojen? Seveda, sedel teh 4 tednov ni, kajti pri nas se vedel le revze zapira ... Doštirat so bili tudi „slamnati redaktorji“ za Koroščovo postopanje kaznovani in zaprti. Za revčki, ki so mu za par kronic služili, se je skrivali to „duhovnik“ in jih bladnokrvno postil v ječo marsirati, samo da je on sam zamogel naprej hujšati. Pozneje postal je še hujšati, zlasti od tistega trenutka, ko je nezavednost našega zanemarjenega ljudstva Korošca v deželi in državni zbor poslala. Kot poslanec je Korošec nedotakljiv in ne more se ga pred sodnjo poklicati. Zato porablja in izrablja to svojo nedotakljivost v polni meri. Dr. Korošec je tudi v našem Štajerskem deželnem zboru vpeljal tisto taktiko, s katero se hoče deželni zbor zavzeti in vse gospodarsko deželno moči dobiti. Korošec je prvi, kadar je treba v deželnih zbornic skandale vprincipati, on je prvi, kadar je treba našo domovino zavzeti. Na strani enega Roškarja, kateri je svoje „krščanstvo“ v Wagnitzu pokazal, sedi tudi — duhovnik. In hujša, hujša tako bresozirno, da se je le čuditi, da drugim poslancom potrebiti ne poči in da ne kaznuje Korošca tako, kakor to bi zaslužil. Korošec na ravnost besni. Zadnjih je v odpri seji deželnih zbornic zagromel proti naprednjakom: „Dosej ste se bali le za vaše privilegije, ali bali se boste tudi za vaše zasebno lastnino“ ... Taka politika je v opartu na katera iztegne svoje roke celo po zasebnih lastih drugih ljudi! In ravno katoliški „duhovnik“ je moral to brutalno besed izpregovoriti. Treba bode torej pred Korošcem in njegovim ednakvrednim tovarisem svojo zasebno lastnino braniti ... Mi smo gotovo že v političnem življenju te dežele mnogo dodivili. Ali tako eurove, brutalne besede so nismo ališali. Človek se kar zdi, da to besede ni izpregovoril olikani vodja politične stranke nego kak Rinaldin ali Roš Sandor ... Daleč, daleč smo prišli! Po krvidi naših prvaških poslanov pričela bode avstrijska javnost, slovensko ljudstvo za reparske divjake smatrati. Mi pa poznamo to slovensko kmetsko ljudstvo. Mi vemo, da jo to ljudstvo dobro in miroljubno. Edina napaka je njegova lahkovostenost, s katero si pasti celo to pravko divjanje dopasti ... Ali se bode ljudstvo enkrat tega jarma otreli? Mi naprednjaki budem ljudem i zanaprek oči odpirali!

Deželni izdajalc. Veliko razburjanje se javlja med Štajerskim ljudstvom, odkar je krvavi Roškar v deželnem zboru Štajerskem drgnil zastavo deželnega izdajalstva. Kadars so namreč prvaški poslanici doma med svojimi vernimi volili, takrat si ne upajo svoje prave cilje odkriti. Takrat govorijo mirno in pametno, kakor da bi se jim šlo resnično za blagor revnega Štajerskega prebivalstva. Vse, prav vse obljubujejo ti gospode svojim volicem in res bi morali po naših rekah že mleko in med teči, ko bi se bile vse

prvačke obljube urešnici. Kadar pa pridejo ti prvački poslanici v deželni zbor, postanejo vse drugačni. Tu niso več zastopniki kmetstva ljudstva, kateri se imajo brigati edino za zboljšanje gospodarskega našega položaja. Ne, v zbornicu so slovenski poslanici nakrat boriljeti za šovinizem, za prenepot narodnjakarstvo. Hitro pozabijo na vse ljudske potrebe in edino škandal, neumni, nепodobni škandal jim je cilj in smoter. V tem oziru so si liberalni in klerikalni slovenski poslanici ednaki. Kako smešno vlogo igra n. pr. celjski dr. Kukovec, načelnik bankerotne „narodne stranke“! Mož je sam in podben staršku, o katerem pravi nemški verz:

„Auf dem Dache sitzt ein Greis,
der sich nicht zu helfen weiß...“

Kadar potrebuje podpisne, mora se obrniti na mednarodno misleče, po rojstvu pa nemške socialne demokrate. In kadar pride ta tipični prvački dohtar do besede, takrat se ne sliši drugega, nego gromenje za „narodne ideale“, neoktuso, gledališčno gromenje, katerega si je priudil iz „Narodnega dnevnika“. Dr. Kukovec gotovo že sam razume, da v deželni zbornic ne more ničesar storiti, gotovo že sam občaljuje, da se je pastil od Spindlerja zapeljal in je kandidiral na „program“ praznega koščka papirja... Klerikalni poslanici pa se delajo norca iz tega edinega zastopnika „slovenske inteligence“ na Štajerskem. In pod komando kaplana dr. Korošča nadaljuje svojo pot. Ali ima to pot prvačke politike? Ilij? Gotovo, en cilj ima! Ta cilj je označil malo prehitro in preokritoreno Roškar iz Wagnitza. In ta cilj je: razbiti najprve Štajerski deželni zbor, da ne bi mogel nobenega gospodarskega dela izvršiti; razbiti potem še Štajersko deželo in jo združiti z zadolženo Kranjsko; razbiti končno danasno Avstrijo in ustavoniti začeljeno jugoslovansko državo. To je cilj prvačke politike! In to dejstvo se ne da več s praznimi bedemadi prikriti! To dejstvo se ne da več z lažmi iz sveta spraviti... Naše slovensko ljudstvo seveda s tem ciljem ni zadovoljno. Tudi najbolj zagrizeni klerikalni ali narodni kmet ostane zvest Štajercu in zvest Avstrijanu. Zato so tudi prvački svoje cilje ljudstvu samemu tako dolgo zakrivali. Danes seveda povejo že javno, kaj da misljijo in želijo. Ni čuda, da se pojavi med našim cesarju zvestim ljudstvom vedno večja nezadovoljnost s prvačkimi poslanci. Ta nezadovoljnost bode se narasa. In morda kmalu bode ta nezadovoljnost vskipela do vrhunca ter po media veleizdajniško prvačko politiko iz površja!

Woschnaggova zadeva. V dolgih člankih se je „Narodni dnevnik“ že naprej hvalil, kako krasno je zmagal v borbi proti gosp. županu Woschnaggom v Šoštanj. Kaj je bilo na tej celi stvari? Neki učitelj Aistrich hotel je postati deželni poslanec. Nemci pa so raje namesto njega postavili vrlega Šoštanjškega župana Woschnagga, ki je bil tudi skoraj ednoglasno izvoljen. To je tistega Aistricha tako raztrjilo, da je pričel (kot Nemec) nečuvno gonjo proti gosp. Woschnaggi. Tej sramotni gonji se je seveda Spindlerjev značajni „Narodni dnevnik“ takoj pridružil. Prvački zagrijenici so namreč takoj upali, da budejo kakršak tistem Woschnaggom prizadeli, kateremu se je posrečilo, odistiti trž Šoštanj od prvačke svojosti. Iz golega in grdega sovraštva do naprednjaka Woschnagg se so združili slovenski „narodnjaki“ z nekdaj kričavim nemškim nacionalcem Aistrichom. Klerikalni listi celo trdijo, da so narodnjaki še samo zaradi tega storili, ker jih Woschnagg ni hotel — podkupiti. Mi ne vemo, ali je to istina, čeprav je dobil Woschnagg tozadovno pismo. Na vsak način pa ta stvar še ni pojasnjena... Ali to je vse eno! „Narodni dnevnik“, nadalje zagonvern, „nemškega“ Aistricha, slovenski prvak dr. Kodermann in za njim vse prvački zaselepenci, ki se navdušujejo, da Spindlerjeve lititane, so trdili, da je bil g. Woschnagg svoj čas prvački „sokol“. Te dni se je vršila v tej zadevi končna sodniška razprava. Pri tej razpravi so ni moglo nobene Aistrichove trditve dokazati. Zato je bil tudi Aistrich na 50 krov globe obsojen. Radovedni smo, kaj bode „Narodni dnevnik“ zdaj rekel. Ali bode svoje skozinsko lažnive trditve zdaj preklidal? Ne verujemo! Ena laž ved ali manj je temu listu vse eno! Za po-

štene ljudi pa je stvar končana. Dokazano je namreč, da je nekdaj tako presneto „nemški“ prijatelj enega dr. Kodermanja, učitelj Aistrich, nerescico trdil. Dokazano je, da je g. Woschnagg vedno le to govoril, kar je resnica, da so torej vse intrige, vojno hinavsko zaviranje in vse laži proti njemu grela izmisljotina. „Narodni dnevnik“ se je zopet enkrat blamiral, dr. Kodermann je zopet enkrat pokazal, da spada med prvačke, ki imajo poleg njega še druge ednakovredne juriste (a hi dr. Brumen), in Aistrich je za vedno obsojen... Take je te osebni boji proti poštenemu naprednjaku Woschnaggom končan.

Kje so „renegati“? Grda zadeva Woschnaggova — grda za binavsko njegove nasprotinike — je zdaj končana. In končala je tako, kakor smo to naprej vedeli: Aistrich je s svojim prvačkim zagovornikom dr. Kodermannom grozito propadel in pred sodnijo so zdaj vse prvačo-sebične laži odkrite. Svoj čas je list ponosrečenega slovenskega pesnika Spindlerja hotel znotri, ker je trdil, da je bil g. Woschnagg enkrat „sokol“. Danes pa je stvar drgačna. Danes je ednostavno dokazano — pred sodnijo dokazano! — da je to laž. Od slovenske kritike obgljarjeni pesnik Spindler torej ne more več na tej neumnosti jaheti. Možakar — mi mu damo to ime, čeprav on našega urednika s „počitom“ titulira, kar je tako rekoč kulturna višina slovenske poesije — možakar Spindler torej pa naj nikar ne pozabi, da smo ga mi nekaj drugih stvarj vprašali. On, ki ima vkljub svojemu nemškemu imenu in vkljub temu, da je pri nemških listih sodeloval, vedno cela usta polna „renegatov“, naj nam na ta vprašanja odgovor da. Mi smo trdili, da je med slovenskimi voditelji na spodnjem Štajerskem celo vrsta pravih renegatov. Omenili smo enega Ploja, omenili smo otrojškega „veleslovenskega“ Števoga Senčarja, kateri je svoj čas kot nemško-nacionalni „turner“ čisto-rudeč-zlate trakove nosil (foto-fotija na razpolago!) itd. Da je bil prvački žrovec Lončarič pri nemško-nacionalnem društvu „Anker“, tudi labko dokazemo. In drugih takih „renegatov“ je še mnogo. Ali jih naj povemo? To so res renegati! Seveda, kadar „Narodni dnevnik“ ne more svojo lažnivost pokriti, takrat pravi ednostavno: s tem „Štajerskem“ nočem govoriti! Gospodine Spindler, to je na podljeku bojazljivost. Pošteni človek si upa povsod in vedno resnico zagovarjati! Vi pa zagovarjate „renegate“. Vi zagovarjate laž, in čudimo se le, da se tegu ne sramujete... Kaj je torej z renegati? Prislikajmo odgovora, kajti drugače bi morali misliti, da je hodil Spindler k jesužitom v solo. Edino lažniki se resnice bojijo! Kje so torej renegati???

Lepi naprednjaki so voditelji „narodne stranke“ in Plojevi „slogasi“. Vedno trobijo ti hinavci, da so protiklerikalni in da hočejo pobiti nesrečno nadvlado politikujočega farštva. Ali kadar se gre za resno stvar, kadar je treba res pokazati napredno mišljenje, takrat zavirajo ti hinavci svetobliščno svoje oči proti nebu. To se je zlasti zdaj opazovalo, ko so listi o porotniški tožbi Ogrizek-Linhart poročali. Pri tej tožbi se gre za nobeno narodnost ali politiko, za nobeno strankarstvo. Gre se edino zato, da se v javnosti dokaže, kako in koliko mora učitelj na spodnjem Štajerskem trpeti, ako ni farškega mišljenja. V „narodne stranke“ in med Plojevimi „slogasi“ je skoraj vso slovensko Štajersko učiteljstvo. In vendar se zavzemajo narodniski ličnosti za enega Ogrizeka... Fej kez tako hinavstvo! Naprednost, „narodne stranke“ je predstava klavrna. Ako se gre v resnici za poštevno in zasedlovanega učitelja, potem poljubljajo razni „narodniki“ gospodje tudi roko Korčevo... Fej, fej!

Dr. Benkovič zapusti Brežice. Prodal je svojo pisarno odvetniku dr. Stikerju, sam pa se preselil v Celje. Vzrok za to nam ni znan. Morda se brežiško ljudstvo ne pusti več tako visokih računov poslušati, kakor je to navada. Na vsak način pa je prebivalstvo zelo zadovoljno, da je odkrui ta brezobzirni hujškač. V Celju bode moral biti mirnejši...

Sejem v Ptaju, ki se je vršil 6. t. m. je bil prav lep. Prigalo se je 210 konjev, 1120 komadov govede in 917 svinj. Prihodnji sejem

(z konje, žrebata, govedo in svinje) se vrši dne 20. oktobra.

Letni in Živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, znamenani in zvezdice (*) so kramarski sejni, sejni s dremaševsedicama (**), pomembo leto in Živinski sejni.

Dne 9. oktobra v Poljčanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Brežicah (svinski sejem). Dne 11. oktobra v Oplotnici**, okr. Konjice; na Gomilici**, okr. Lipnica. Dne 12. oktobra v Svetini*, okr. Celje; v Ljutomeru*; v Ormožu (svinski sejem); v Rogatcu (sejem z veliko živilo). Dne 13. oktobra v Kaplji*, okr. Arvež; pri Mariji v Brezji**, okr. Maribor; na Ptaju (sejem s Ščetinariji); v Mariboru; v Imenem (sejem s Ščetinariji), okr. Kožje. Dne 14. oktobra na Bregu pri Ptaju (svinski sejem); v Gradcu*. Dne 15. oktobra v Gradcu (sejem z mlado živilo); pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; v Arvežu (sejem z drobincem); v Radčah, okr. Maribor; pri Sv. Lovrencu ob Mariboru*; pri Sv. Kriztu*, okr. Rogatec; na Planini*, okr. Kožje; pri Št. Iiju ob Turjaku**, okr. Slov. Gradec. Dne 16. oktobra pri Sv. Filipu-Verače*, okr. Kranj; v Brežicah (svinski sejem); v Spielbergu**, ekr. Lipnica. Dne 18. oktobra v Vojniku*, okr. Celje; v Pristovi*, okr. Šmarje pri Jelšah; v Mozirju*, okr. Gorrajgrad; v Trbovljah**, okr. Lasko; pri sv. Treh Kraljih*, okr. Slov. Lenart v Slov. gor.; v Podsredi**, okr. Kožje; pri Sv. Lenartu*, okr. Slov. Gradec. Dne 19. oktobra v Arvedonu*; v Gradon*; v Ormožu (svinski sejem); pri Sv. Janu pri Spodnjem Traberku*, okr. Slov. Gradec. Dne 20. oktobra na Ptaju (sejem s konji, govedom in Ščetinariji), v Imenem (sejem s Ščetinariji), okr. Kožje. Dne 21. oktobra pri Mali Nedelji*, okr. Ljutomer; na Bregu pri Ptaju (svinski sejem); pri sv. Peteru**, okr. Kožje; v Sevnici**; v Gradcu*. Dne 22. oktobra v Gradcu (sejem z mlado živilo). Dne 23. oktobra v Brežicah (svinski sejem).

Častdarovalci! Grof Jos. pl. Herberstein podaril je županu Ocnigu 14 mstne revèle znatno sveto 1000 K. Pred krakom daroval je grof istotako za društvo za varstvo otrok 1000 K. Čast piemenu darovalcu!

40 letna služba. V Ptaju je praznoval predstojnik c. k. davčnega urada 40 letico svoje službe. Čestitamo!

Srebrno poroko praznoval je splošno priljubljeni trgovec g. Jos. Schobec v Matenbergu, s svojo soprogo gospo Sofijo. Na mnogo let!

V Pekarjih priredi prostovoljna požarna brama do nedelje, 10. t. m. vinski trgat. Čista dobitek se bode za nabavo novih gasilnih orodij porabil.

Lepi uspeh orožnikov. Piše se nam iz sv. Jurja na j. žel.: Dne 29. septembra bila je posestniku Karl Gradiču iz Verbne pri sv. Jurju v tamozni gostilni Martina Kinci sveta denarja za 140 K od neznanih storilec ukrađena. Tatovina se je še isto noč c. k. pročniški postaji v sv. Juriju nazamnilo. Postajevodja, g. stražmajar Franc Žerjav, ki je kratko pred tem ves utrjan iz daljje patrulje prišel, šel je takoj s častovodjo g. Mat. Černe na delo. Po daljsem iskanju se jima je posrečilo, da najdeti storilca v osobi mizarskega pomočnika Andreja Kozel iz Sedlęška pri Ptaju in Leopolda Solar iz Dobrjanja na Kranjskem, ter ju oddasta pravici. Zanimivo je, da se ni same storilce dobilo, katera sta bila že pripravljena, da se s prihodnjim vlakom odpeljata, temveč dobilo se je tudi celotno sveto denarja, katero sta imela v zemlji zakopano. Vsa čast zg. orožnikoma!

Mariborska porota. Zadnja razprava v tem porotniškem zasedanju vršila se je zaradi požiga Kočarski sin Anrekar v Veržeju, ki je bil oboljen, da je začgal šupo posestniku Martina Zelenko. Anrekar bil je namreč v Zelenkovem hčerkem zajebljeno. Ta pa mu je dala slovo, ker je reven. Kmalu potem je zgorela šupa in je napravil ogenj čez 3000 K škode. Tako se je Anrekarju požiga oboljil. Ali pred porotniki se mu ta zlodič ni mogel dokazati in zato je bil tudi oproščen. S tem je bilo to porotniško zasedanje končano. Prihodnjo zasedanje se vrši decembra meseca.

Kole ukralci je neki neznanec gostilničarju v Pragerskem; poleg tega mu tudi cebe ni plačal.

Lastno hčerkko umoril. Pretekli petek ob

Tržna poročila.

Ptuj, tedenski sejem dne 1. septembra 1909.

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena
Plečica	50 kil	14
Ri	50 kil	9 50
Ječmen	50 kil	10
Oves	50 kil	10
Kurara	50 kil	9 50
Proso	50 kil	—
Ajda	50 kil	—
Krompir	50 kil	2 10
Fizol	50 kil	8 12
Leča	1 kilo	64
Grah	1 kilo	56
Kala	1 liter	30
Plenični grš	1 kilo	52
Ri	1 kilo	44
Sladkor	1 kilo (od)	88
Češljje	1 kilo	92
Cebele (luk)	1 kilo	26
Kimel	1 kilo	20
Brinjeve jagode	1 kilo	1
Hren	1 kilo	1
Zelenjava	1 kilo	50
Ustna moka	1 kilo (od)	48
Moka za žemlje	1 kilo (od)	46
Polenatna moka	1 kilo	44
Goveje maslo	1 kilo	28
Svinjska mast	1 kilo	8
Špeh frizni	1 kilo	80
Špeh okajeni	1 kilo	2
Zrnave	1 kilo	90
Čepljevi frizni	1 kilo	—
Sol	1 kilo	24
Puter frizni	1 kilo	3 20
Sir, štajerski	1 kilo	—
Jajca	1 kilo	—
32 kom.	2	1
Goveje meso	1 kilo (od)	40
Teleće meso	1 kilo (od)	—
Mlado svinjsko meso	1 kilo (od)	80
Drevnesno olje	1 kilo	20
Ripa olje	1 kilo	80
Svetke, steklo	1 kilo	1 70
Zajfa navadna	1 kilo	60
Zganje	1 liter	80
Pivo	1 liter	44
Vinski jesib	1 liter	40
Mleko, frizni	1 liter	—
Mleko brez smetane	1 liter	16
Lec, trdi, metar dolgi	1 kub. met.	9
Lec, mehki, metar dolgi	1 kub. met.	7
Lesni ogej trdi	1 mehki	1 80
• • mehki	1 mehki	1
Premog (Steinkohle)	100 kil (od)	3
Mrv	50 kil (od)	2 20
Slama (Lager)	50 kil	7
Slama (strelja)	50 kil	6
Zelje, glava	1 kom (od)	10
50 kil	4	10
50 kil	3	20

Nestni urad ptujski, dne 6. oktobra 1909.

Čevlje!

Priporoča svojo veliko začelo vaskovnati obuv, kakor moških, ženskih in otrošjih čevljev domačega in tovarniškega dela po vaskovnici ceni. Vse to se dobi in kupi pri gospodu Ivan Barna, Gospodarska ulica št. 6 v Celju.

Ostanki (resti)

Iščaga za gospode in dame, nadalje stukov, manščeta za hlače in dolgoroki, sortirano za cele oblike. En komad 6 K do 8 K po povzetju posilje indelevalec

Antonin Maršík

Olešnice hory Orlické, Češko.

Tudi resti od kanafasov, oksfordov, flanelov, plavega draka, sefijev, plasta, i. dr. dolgoroki od 3-15 m brez napak in distobravno 40 m za 16 K po povzetju.

in ogled razpoljilimi svoja kolesa (bikicke) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik z alkami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opencu Nr. 103
s. d. Stasičeva, Ljubljana.

Zagrebška tovarna, tvrdke Henrik Franck sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bodo, boste li pri nakupovanju dajali prednost temu izvretnemu proizvodu pravemu : Franckovem: kavinem pridatku z milnikom, iz zagrebške tvrarne.

SL. Zago V. T. 100, S. 1. V. V.

Veliko manufaktурно
trgovino

Johann Koss, Celje

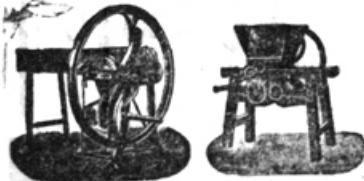
na kolodvorskem prostoru
na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi njene solidnosti in niskih cen najtoplješe.

Fabrika kmetiških in vinogradniških
mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

praporoda najnovejše vitale mlatiške stroje, stroje za rezanje krmne, šrot-milne, za rezanje repe, reblice za kornzo, senalizice za gnojivo, trijerje, stroje za mah. grablje za mrvu, ročne grablje (Flanschlepp- und Pferdeheuerchen) za mrvu obracati stroj za košnjo trave in žitja, najnovejše glosodarske nadne milne v kamnemini vodilčki zacinane, hidravlične prese, prese za sadje in vino. (Org. Oberdruck Differential Hebelpresswerke) patent „Duchsherr“, dajo največ tekočino, se dobijo le pri meni. Angleške nožne (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanh

praporoda p. t. občinstva svojo bogato zalogo izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parme zanke, vinberie, cibere, kave, masti, jedilno olje, petroje itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platao itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra prizna narwna vina in groz in dobro
pravo žganje in groz in sa detail.

Najboljša peruška razprodaja!

Ceno peče za postej!

1 kg. svetih blazens 2 K.; boljih 2 K.
40 h.; na pol boljih 2 K. 80 h.; letih
4 K.; letih mrežkih 2 K. 10 h.; 1 kg.
načinilih, sproščenih, blazens
6 K. 40 h., 8 K. 1 kg. flanze (Dessau-
nem) stregi 6 K., 7 K.; letige 10 K.;
načinilji peski 12 K. Ako se vrzne 6 K., pašem franko.

Gotove postej!

na krepkem, rednjem, plavaju, letega ali rumenem načinku,
1 takret, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnimi blazensimi,
vaka 80 cm. dolga, 66 cm. široka, napredno zavijena, na
trajnem in lastnem prejazu, za poslužitev 10 K.; letige 12 K.;
dane 24 K.; peski 10 K., 12 K., 14 K., 16 K.;
glava blazens 6 K., 8 K. 50, 6 K. Se pošte po poročju od
človeka, ki je kupil, in poslužil, ali vrnite franko dovedljeno.
Ker ne dosegla denar casaj, B. Benesch, Deschaustr. Nr. 716,
Böhmerwald. Čenik gratis in franko.

Franc Mattheis

veletržec Brežičev
kupi in plača vsako možnost lepih suhih, belih, tenko
rezanih gob, injra ali glive po najvišji ceni.
Ravno tako kupi Mattheis vsako možnost drugih deli-
nih pridelkov, kakor: piščica, oves, vsakovrstni
fizel, bučne koščike, orehe, šiki ali knoper po
najvišji ceni.

Mattheis praporoda tudi svojo obilno zalogo najboljše
vrste manufakturne robe, špecerije, vsakovrstnega
žečeta, usnja, steklen, porcelana, cementa, trav-
sov, železnih vodnjakov, poljedelskih strojev,
kakor: mlatiške, distilnice, slamorezce, re-
preze, sadno in vinske prese, brane, pluge itd. d. 552

Prodaja naturnih vin

1908 I. terreno kranjsko rdeče vino	K. 28—
1908 I. vinsko ščitilo zeleno za točko	33—
1908 I. vino nazivano vino Silvanico-ribolla	56—
1908 I. nazivano vino ruzing	40—
1908 I. Ščitilo rdeče, medicinalno, krvno vino	48—
1908 I. Ljasa rdeče, medicinalno, krvno vino po 100 litrih proda iz vinske kleti v posložju velike Španke	56—

Otto KUSTER, Celje.

5000 goldinarjev plačila

= za osebe brez brade in za pleše =

Lase in brado se dobri zanesljivo v 8 dneh po rabbi
pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospodje in
dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev las,
obrav in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“
eden sredstvo moderne znanosti, ki upliva med 8-14
dnevi na lasne papile tako, da prične rasti takoj rasti.
Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo
= 5000 goldinarjev v gotovini =
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez brade,
plešati ali z redkimi lasi. —

Op. Mi smo edini tvrdka, ki prevzame tako jamstvo.
Zdravniški popisi in praporoda. Nujno svetimo pred ponaredbami!

Ozirajo se na moje poskuse z vasim „Mos Balsamom“, vam lahko naznamen, da sem s njim popolnoma zadovoljen. Za po 8 dneh so se pojavili obitno lase; ako ravno so bili lasi svili in mehki, so bili vendar krepki. Po 2 tednih dobila je brada svoje naravno barvo in tedaj se je pokazal izjemni učinek načinka balzama. Hvalno lezeno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las praporoda. Trpežni sem dalje casa na tem, da so mi izpadli in so se načini zelo čisto goši prostori v laseh. Ko sem pa rahlo 3 tedne „Mos Balsam“, priteži so lasi zopet rasti in so počeli teški ter palni. Odde. M. C. Andersen, Ny Vestergrude 5, Kopenhagen.

I zavaj „Mos“ gold. 5. Dokler se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pisite na največjo špecialno trgovino sveta:

Mos-Magasin, Copenhaagen 395 Dänemark.

Doprinos se frankira s 10 vnt., posma s 25 vnt.

Znano je

da se vse rezano blago, getovo perilo, moške,
ženske in otroške oblike, odeje za postej, kosne
za kosje, kravate, moderne, pasje, dežnike, Jäger-
perlige, nogavice, robe in najboljša načinka kupi
pri

WESSIAK, Maribor

Draugasse 4 ali Domgasse 2, 667

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zalogo smodnika

PTUJ

praporoda svojo bogato zalogo špecerijskega blaga,
nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindzino
ter predmete muničije za lov kakor patroni,
kapselfne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo
v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde
i. s. Temažova mota, kajnit, kalijeva sol itd.,
nadalje krmilna slama presiana, rafijast in
bakreni vitriji itd. po najnižjih cenah. —

Vinogradniško po- sestvo v Halozah

z hišo, viničarskim in gospodarskim
poslopjem, popolnoma arondirano, se
tako po ceni prda.

Več se izve pri upravnosti Štajerca.

Puške!

Lancaster od K 26—, Robert-puške od K 8-50,
pištole od K 2, samokresi od 5—, Popravljanje
po ceni.

Cenik z silksami franko.

F. Dušek, Opočno

č. 104 a. 4. Stasičska, Bohmen.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Češkovemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. pod-
stno-hranilničem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podstavnici avst.
ogrske banke
v Gradcu.

Uradske ure
za poslovovanje s
strankami ob de-
lavnili od
8-12 ure.

Občenje z
avst. ogerske
banko.

priporoda se glede vsa-
kega med hranilnicie zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogerske banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.